

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

A photograph of a red rose and a black cross resting on a grey stone surface. The rose is on the left, and the cross is on the right. The background is a blurred green field.

XXXII. I XXXIII. NEDJELJA
KROZ GODINU

DAN SJEĆANJA NA ŽRTVE
DOMOVINSKOG RATA
I DAN SJEĆANJA NA ŽRTVU
VUKOVARA I ŠKABRNJE

STUDENI

**Ned 10. XXXII. NEDJELJA KROZ
GODINU; Leon Veliki; Lavoslav**

Pon. 11. **Martin biskup;** Davorin
Uto. 12. Jozafat; Emilijan; Milan
Sri. 13. Stanislav Kostka; Stanko
Čet. 14. NIKOLA TAVELIĆ; Ivan Trogirski
Pet. 15. Albert Veliki; Berto; Leopold
Sub. 16. **Margareta; Gertruda**

**Ned 17. XXXIII. NEDJELJA KROZ
GODINU; Elizabeta Ugarska; Igor**

Posveta bazilike sv. Petra i Pavla
Pon. 18. **DAN SJEĆANJA NA ŽRTVU
VUKOVARA I ŠKABRNJE**
Uto. 19. Krispin; Severin; Elizabeta
Sri. 20. Feliks Valois; Edmund; Srećko
Čet. 21. **Prikazanje BDM; Gospa od
Zdravlja**
Pet. 22. Cecilija; Cilika; Slavujka
Sub. 23. **Klement; Milivoj; Blagoje**

Naslovnica
Slika preuzeta s:
<https://www.morski.hr>

mihael

32-33/2024.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandela
MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XVIII. (2024.), broj 32-33 (622-623);
trideset i druga i trideset i treća nedjelja kroz godinu,
10. i 17. studenoga 2024.

Kontakt:

vič. Željko Rakošec, policijski kapelan,
tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana,
tel.: 22 715, 82 805; e-mail: vbakula@mup.hr

mihael

SLUŽBA RIJEČI

TRIDESET I DRUGA
NEDJELJA KROZ GODINU

ČITANJA

Ova je sirota udovica
ubacila više od svih. 4

HOMILIJA

Siromašna udovica pljačka riznicu 8

KATEHEZA

Isus i farizeji 10

TRIDESET I TREĆA
NEDJELJA KROZ GODINU

ČITANJA

Sabrat će svoje izabranike
s četiri vjetra 14

HOMILIJA

Neće biti... 18

KATEHEZA

Slavni dolazak Krista, nade Izraela 20

„Ovaj naraštaj“ i
Isusovo neznanje o „onom danu“ 21

Mali vjeronaučni leksikon 24

MEDITACIJA

Lijenost i bojažljivost 25

NAŠI POKOJNI 26

MEDITACIJA

Možemo li kupiti Boga? 32

DAN SJEĆANJA
NA ŽRTVE
DOMOVINSKOG RATA
DAN SJEĆANJA
NA ŽRTVU
VUKOVARA I ŠKABRNJE

Mučenik

Iz gomile istupih
Sam
i pozvah vas u zemlju:
Novi Život

Smijeh ruga samo jeknu
iz gomile
k mojem uhu

Pođoh sam
Al za mnom ravno uputiste Smrt

Umrijeh

Iz moga srca izniknuše
dva modra cvijeta ljubavi
u svijet

Antun Branko Šimić

Prvo čitanje: 1Kr 17, 10-16

Umijesi udovica od šačice brašna kolačić i donije Iliji.

Čitanje Prve knjige o kraljevima

U one dane:

Ustade Ilija i krenu u Sarfatu. Kada je stigao do gradskih vrata, neka je udovica onuda skupljala drva; on joj se obrati i reče:

- Donesi mi malo vode u vrču da pijem!

Kad je pošla da donese, on viknu za njom i reče joj:

- Donesi mi i malo kruha u ruci!

Ona odgovori:

- Živoga mi Jahve, tvoga Boga, ja nemam pečena kruha, nemam do pregršti brašna u ćupu i malo ulja u vrču. I evo kupim drva, pa ću otići i ono pripremiti sebi i svome sinu da pojedemo i da umremo.

Ali joj Ilija reče:

- Ništa se ne boj. Idi i uradi kako si rekla; samo najprije umijesi meni kolačić, pa mi donesi; a onda zgotovi za sebe i za svoga sina. Jer ovako govori Jahve, Bog Izraelov:

'U ćupu neće brašna nestati

ni vrč se s uljem neće isprazniti

sve dokle Jahve ne pusti

da kiša padne na zemlju.'

Ode ona i učini kako je rekao Ilija; i za mnoge dane imadoše jela, ona, on i njen sin. Brašno se iz ćupa nije potrošilo i u vrču nije nestalo ulja, po riječi koju je Jahve rekao preko svoga sluge Ilije.

Riječ Gospodnja

U ulomku iz Prve knjige o Kraljevima isprepleće se nekoliko tema. Zgoda govori o gostoljubivosti, o ženinoj vjeri, o izvanrednom proročkom životu. Ženino ime se ne spominje, dok prorokovo ime Ilija znači „moj Bog (Eli) je Gospodin (jah)“. Time se želi naglasiti Božja moć i snaga u kraju gdje su častio drugi bog. Žena je bila u bezizlaznoj situaciji, skoro pa će umrijeti od gladi. I bez obzira na cijenu smrti, ona izražava gostoljubivost i želi pomoći, i to strancu. Dijeli zadnje što ima. Prorokov zahtjev nije izraz njegov sebičnosti, nego prilika za Božju intervenciju. Žena priznaje da je Jahve vrhovni Bog kojeg ona dosada nije častila i kojeg u razgovoru s Ilijom naziva „tvojim Bogom“. I Ilija je uvjerava da će se taj Bog pobrinuti za nju i njezina sina, kao što se brine i za svog proroka. To je Bog koji ima kontrolu nad suncem i kišom. Upravo zbog toga što, prema Božjoj odredbi, kiša nije padala, žena je gladovala i nije bilo brašna, ulja niti vode. Ta potreba za tjelesnom hranom prilika je proroku da naglasi potrebu za duhovnom hranom, tj. da će Bog ljude nahraniti kruhom, ali i da će im donijeti spasenje.

Otpjevni psalam: Ps 146, 6c-10

Hvali dušo moja, Gospodina!

On ostaje vjeran do vijeka,
potlačenima vraća pravicu,
a gladnima kruha daje.

Gospodin oslobađa sužnje,
Gospodin slijepcima oči otvara
Gospodin uspravlja prignute,
Gospodin ljubi pravedne.

Gospodin štiti pridošlice,
sirote i udovice podupire,
a grešnicima mrsi putove.
Gospodin će kraljevati do vijeka,
tvoj Bog, Sione, od koljena do koljena.

Psalam predstavlja usporedbu između razočaravajućeg ponašanja vladara zemlje i pouzdanja u Boga.

Redci koje donosi današnja liturgija kao da odgovaraju na izvještaj o udovici iz prvog čitanja, ali i na obaćanja silnih dobara o kojima govore proroci.

Slika Gospodina kao zaštitnika Izraela zamijenjena je slikom zaštitnika siromašnih (siročadi, udovica i stranaca).

Drugo čitanje: Heb 9, 24-28

Krist se jednom prinese

Čitanje poslanice Hebrejima

Krist doista ne uđe u rukotvorenu svetinju, protulik one istinske, nego u samo nebo: da se sada pojavi pred licem Božjim za nas. Ne da mnogo puta prinosi samoga sebe kao što veliki svećenik svake godine ulazi u svetinju s tuđom krvlju; inače bi bilo trebalo da trpi mnogo puta od postanka svijeta. No sada se pojavio, jednom na svršetku vjekova, da grijeh dokine žrtvom svojom.

I kao što je ljudima jednom umrijeti, a potom na sud, tako i Krist: jednom se prinese da grijehe mnogih ponese, a drugi će se put - bez obzira na grijeh - ukazati onima koji ga iščekuju sebi na spasenje.

Riječ Gospodnja

Ulomak iz Poslanice Hebrejima naglašava uzvišenost Kristove žrtve; ona je uzvišenija od svih starozavjetnih žrtva koje su se prinosile u hramu. Hramovi su se inače gradili na mjestima koja su se smatrala svetim, gdje se božanstvo na neki način očitovalo i stoga su ta mjesta smatrana kvalitativno drugačijim. Zemaljski hram je sagrađen po uzoru na sliku svijeta. Građevina je odražavala četiri nebeska horizonta s nebeskim tijelima, a unutrašnjost je bila ukrašena elementima prirodnog okoliša (usp. Izl 25, 40). Na taj način hram je upućivao na vezu između neba i zemlje. Odlomak iz Poslanice Hebrejima gradi svoju argumentaciju na razlici između pravog svetišta i onoga koje je napravljeno po uzoru na njega. Dok zemaljski svećenik obavlja svoju službu u zemaljskom hramu, proslavljeni Isus boravi u istinskom hramu. Ovozemaljsko židovsko bogoštovlje je privremeno, i neadekvatno, zato je na Dan pomirenja veliki svećenik, svake godine, prikazivao žrtvu pomirnicu za grijehe naroda. Za razliku od toga, Krist se prinio jednom zauvijek. Njegova žrtva nije trebala ponavljanje.

Evandjelje: Mk 12, 38-44

Ova je sirota udovica ubacila više od svih.

Čitanje svetog Evandjelja po Marku

U ono vrijeme:

Govoraše Isus mnoštvu u pouci svojoj:

- Čuvajte se pismoznanaca, koji rado idu u dugim haljinama, vole pozdrave na trgovima, prva sjedala u sinagogama i pročelja na gozbama; proždiru kuće udovičke, još pod izlikom dugih molitava. Stići će ih to oštrija osuda!

Potom sjede nasuprot riznici te promatraše kako narod baca sitniš u riznicu. Mnogi bogataši bacahu mnogo. Dođe i neka siromašna udovica i baci dva novčića, to jest jedan kvadrant. Tada dozove svoje učenike i reče im:

- Doista, kažem vam, ova je sirota udovica ubacila više od svih koji ubacuju u riznicu.

Svi su oni zapravo ubacili od svoga suviška, a ona je od svoje sirotinje ubacila sve što je imala, sav svoj žitak.

Riječ Gospodnja

Evandeoski ulomak ima dva dijela: prvi govori o Isusovom opasci prema pismoznancima. Za vrijeme molitve u sinagogi ljudi su običavali nositi duge haljine, koje su se nazivale i talit. Neki od pismoznanaca te su duge haljine nosili i kasnije misleći da će ih ljudi radi toga smatrati ljudima molitve i da će im se zbog toga diviti. Osim toga, tražili su i druge načine da budu prepoznati, tako što su recimo sjedili u prvim klupama u sinagogi. No ono što Isus najviše osuđuje jest njihovo izrabljivanje udovica. Najgore od svega je to što su oni to činili u ime vjere.

Drugi dio ulomka naslanja se na prvi temom o udovici. Ovaj put Isus govori o udovičinu novčiću. Isus je sjedio blizu riznice i gledao što ljudi čine. Oko hrama je bilo 13 „kasica“ u obliku trube. Novac koji su ljudi davali išao je za uzdržavanje hrama. Zvuk novca koji je odzvanjao kotrljajući se do dna kasice pokazivao je velikodušnost darovatelja. Veće kovanice pravile su veću buku. Ono što je ubacila udovica nije odzvanjalo okolo, nije pravilo buku, ali je zato bilo od srca i vrednije od svih koji su na sebe željeli privući pozornost pokazujući se pred drugim velikodušnima.

Komentari čitanja Darko Tomašević, <https://www.glas-koncila.hr>

Siromašna udovica pljačka riznicu

U narodu postoji poslovice; „sirotinjo i Bogu si teška!“ Povazdan nešto traže, moljakaju, jauču i nerijetko smrde. To čovjeka brzo iznervira pa im svašta ružnoga kaže kako bi ih otjerao i osvetio im se za narušen mir i bezbrižnost. Usta koja nisu nikada bila gladna i tijelo koje nije osjetilo hladnoću ulice nema kapacitet za suosjećanje. No, ono što ima jest, gađenje prema slabijima i jadnima.

Siromasima se prebacuje da su si sami krivi, da su neradnici, da zaslužuju sve što ih je zadesilo i da su bitange. Ne govorimo o profesionalcima koji tako zarađuju, već o pravim siromasima, istinski potrebitima. Postoji pravilo kod prosjaka da nikada ne idu u bogataške kvartove, jer dobro znaju da tamo u stvari žive siromasi. Oni imaju milijun ili dva, ali nemaju milijardu i dvije, oni imaju milijardu ili dvije, ali nemaju cijeli svijet. Vječito nezadovoljni, duhovno gladni i do samoga pakla škrti. Ako baš moraju dati, dat će od viška da ne bi puno izgubili i za tu donaciju svi moraju znati.

Takva vrsta bogataša došla je i ono jutro u hram da se pohvali za svoju svetost, da budu pozdravljeni po trgovima i ubace nešto novca u riznicu. Nije im stalo do Boga ili milostinje, već da stave sebe u prvi plan. Ironija je u tome što bogataške svote novca nisu mogle kupiti Isusovo već bogato srce. Umjesto da se obogate milošću, oni su postali sirotinja, umjesto da postanu slobodni, oni su upali u dugove. Potpuno suprotno od scene koja slijedi.

Riznica je slika vječnog života, milostinja je na neki način duhovna investicija (Mt 25, 34-36) gdje su ljudi pozvani uložiti u vječni život. To ne znači samo izvanjsko, već i unutarne odricanje za Boga. Ne zaboravimo da je Bog bogat i da nećemo propasti kad mu iskažemo čin ljubavi. Latinska izreka veli: „pokloni Bogu jaje, a zauzvat primi ovcu“

Isus također promatra kako jedna siromašna udovica daje sve što ima, svoja zadnja dva novčića. To je možda bio njezin ručak, možda je taj dan ostala gladna. No, Isusa je ganulo čisto srce sirotice koje se uzda u Njegovu providnost. Sa svojom skromnošću, ta je žena postala primjer

<https://www.gospa-sinjska.hr>

apostolima i svima koji žele nasljedovati Krista. Ona je dala sve da dobije sve, uložila je jaje, a dobila ovcu, vunu i mlijeko.

Kao što je dobri razbojnik na križu, kajanjem „ukrao“ spasenje u zadnjih pet minuta života, tako je naša skromna udovica ukrala Kristovu ljubav svojim siromaštvom. Ne samo da ju je ukrala nego ju je željeznom šipkom „opljačkala“ i odvalila vrata milosti.

Isus je slab na sve koji su maleni i nemoćni. Jedva čeka da nam pomogne i da nas obogati. On ljubi slabića! Zato budimo maleni duhom i skroviti tijelom kako bi se svidjeli Bogu. Budimo također zahvalni jer nam nije sakrio ključeve koji otvaraju njegovo srce, a to su malenost i skrovitost. Isuse blaga i ponizna srca - učini srce moje po srcu Svome!

fra Benjamin Milković, <https://www.fra3.net>

Molitva

Smijemo moliti Boga za sve, za sebe i za druge. A ponekad i doživimo da nam je molitva uslišana, pa nama ili nekome drugom bude bolje, neka se bolest izliječi. Ali to se ne podrazumijeva samo od sebe. U svakoj molitvi dodajemo: „*Neka bude volja tvoja!*“ Molitvom ne možemo Boga siliti na nešto. Možemo ga samo moliti. Već sam čin molitve mijenja našu situaciju. A ponekad se dogodi i čudo - uistinu se nešto promijeni. U najmanju ruku, molitva mijenja nas. Kad molim za nekog drugog, obuzima me nada za njega i mogu ga sresti s većim pouzdanjem. Često u molitvi spoznam što bih mogao drugome reći. Molitva preobražava mene i moje odnose s drugima. I vjerujem da Bog u drugome potiče nove misli, ispunjava ga mirom i pouzdanjem.

Molitva ne oduzima od nas naše nevolje. Ali nam želi dati čvrsto uporište u nevolji. Ona nas usred beznadnosti naših deprimiranih osjećaja dovodi u dodir sa snagom koja je u dubini naše duše.

Mi ne molimo protiv svog straha, nego zajedno sa svojim strahom. On me upućuje na Boga, pa više nije neprijatelj, protiv kojeg se moram boriti, nego prijatelj, koji me vodi Bogu. Pokazuje mi da nisam upućen na sebe i svoje snage, nego da se mogu osloniti samo na Boga.

Anselm Grün, *Biseri mudrosti*, Svjetlo riječi, Sarajevo, 2017.

Isus i farizeji

Za razliku od farizeja koji su zauvijek otpisivali grešnike i nisu im htjeli dati dodatnu šansu da pokušaju biti bolji, Isus je došao upravo da pridigne posrnule i da im dadne još jednu životnu priliku. Isusovo poslanje je bilo i ostalo izraz Božje ljubavi prema čovjeku čiji život je ugrožen zlom i grijehom

Isusove rasprave s farizejima i Isusovi odgovori i prigovori upućeni farizejima trajno su aktualna pouka i za današnje kršćane kako autentično i koherentno živjeti Božje zapovijedi i kako napredovati u svetosti života.

Tko su farizeji?

U Novom zavjetu spominje se više židovskih religioznih i političkih struja, odnosno skupina, kao što su farizeji, saduceji, pismoznanci, herodovci, zeloti. Farizeji su bili najuglednija i najutjecajnija židovska sljedba Isusova vremena. Prema povjesničaru Josipu Flaviju, farizejska je sljedba tada brojala oko šest tisuća članova. Ipak, farizejski utjecaj na sveukupno židovstvo novozavjetnoga vremena bio je daleko veći od njihova brojčanog udjela u ukupnom broju stanovništva. Razlog velikog ugleda farizeja u narodu treba tražiti u činjenici da su farizeji svojim vjerskim životom davali primjer suvremenicima kako ispravno vršiti propise Mojsijeva Zakona u svakodnevnom životu. Članovi farizejske sljedbe bili su ponajviše laici srednjeg

imovinskog stanja iz redova ratara, obrtnika i trgovaca. Farizeji su bili svjesni da su svi članovi Božjeg naroda pozvani na svetost (Lev 19,2). Stoga su se nastojali odazvati ovom Božjem pozivu na svetost vjernim opsluživanjem propisa Zakona kao što su, primjerice, propisi o zapovijedi subotnjeg počinka, o obrednoj čistoći, o davanju desetine za potrebe hrama, o prakticiranju posta, o odnosu prema grijehu i grešniku.

Isusove rasprave s farizejima

Od svih židovskih sljedbi novozavjetnog vremena farizeji su najčešći Isusovi sugovornici. U Evanđelju po Mateju farizeji se spominju 29 puta, u Markovu evanđelju 12 puta, u Evanđelju po Luki 27 i u Ivanovu evanđelju 20 puta. Sva četiri evanđelja govore, dakle, o Isusovim susretima i raspravama s farizejima.

Obredna čistoća. Farizeji su ne samo iz higijenskih, nego prvenstveno iz obredno-religioznih razloga prali ruke prije jela (usp. Mk 7,3-4). Isusovo pristupanje stolu bez prethodnog pranja ruku bilo je povod čuđenju farizeja (usp. Lk 11,38). Farizeji su također posvećivali veliku pozornost obrednoj čistoći čaša i zdjela (usp. Mt 23,25-26; Lk 11,39-40).

Isus je farizejima prigovorio da su licemjerni, odnosno dvolični (Mk 7,6-8; usp. Iz 29,13) zato što su posvećivali pozornost izvanjskoj obrednoj čistoći, a zanemarivali su čistoću vlastite nutrine. Za koherentan stav bila je – prema Isusovim riječima – potrebna i nutarnja čistoća (Lk 11,39: „Da, vi farizeji čistite vanjštinu čaše u zdjele, a nutrina vam je puna grabeža i pakosti.“).

Plaćanje desetine. Sve Izraelce obvezivao je propis o davanju desetine (Pnz 14,22-23) od svega što se ubiralo od plodova s obrađene zemlje ili od zarade obrtničkim radom ili trgovinom. Ta desetina trebala je biti upotrijebljena za uzdržavanje hrama i hramskoga bogoštovlja (Lev 27,30-33; Br 18,21-24). Ovaj propis nisu opsluživali svi Židovi. Bilo je i onih koji su izbjegavali plaćanje hramske desetine.

Farizeji, međutim, vođeni ravnošću za propise Zakona, davali su ne samo desetinu od plodova vlastitog rada, kao što je to propisano Zakonom, nego su davali desetinu i od onoga što Zakon nije nalagao, a to su samonikle ljekovite i aromatične trave i začini kao što su metvica, rutvica, kopar, kim (Mt 23,23; Lk 11,42).

Isus nije prigovorio farizejima zato što vjerno vrše propis o davanju desetine, nego ih je ukorio da zanemaruju prakticiranje pravednosti prema bližnjima i ljubavi prema Bogu. Prema Isusovim riječima pravednost i ljubav Božju je potrebno vršiti, ne izostavljajući ni plaćanje desetine (usp. Lk 11,42; također Mt 23,23).

Practiciranje posta. Mojsijev Zakon propisivao je samo jedan dan posta godišnje i to na Dan pomirenja (Lev 16,1-34; 23,27-28). Farizeji su i u opsluživanju propisa o postu činili više nego što je bilo propisano. Oni su dobrovoljno prakticirali dodatni post, dva puta u tjednu (usp. Lk 18,12), a dani posta bili su ponedjeljak i četvrtak. Bio je to farizejski oblik pokore i molitve za Izrael i za Izraelovo spasenje.

Isus nije prigovorio farizejima što poste dva puta tjedno, nego je osudio hvalisavu intonaciju farizejske molitve zato što je ta farizejska samodopadljivost njih činila slijepima za vlastite manjkavosti (Lk 18,14).

Vršenje subotnje zapovijedi. Opsluživanje subote je zapovijed dekaloga i ova zapovijed je jamčila svetost naroda, stoga je kršenje subotnje zapovijedi bio težak prijestup. Isus je, međutim, upravo subotom liječio opsjednute (usp. Mk 1,21-28) i bolesne (Lk 14,1-5; Iv 5,9). U očima farizeja to je bio neoprostiv prijestup i zbog toga su oni, zajedno s herodovcima, počeli vijećati o pogubljenju Isusa (Mk 3,6).

Farizejskom legalističkom shvaćanju subotnje zapovijedi Isus je odgovorio antropocentričnim tumačenjem subote (Mk 2,27: „Subota je stvorena radi čovjeka, a ne čovjek radi subote.“). Drugim riječima, Isus nije osporio važnost ove zapovijedi dekaloga, nego je poučio farizeje koji je ispravan način slavljenja dana Gospodnjega. To je dan koji treba dovesti do susreta čovjeka s Bogom. To je dan u

kojemu je potrebno činiti dobro, a ne zlo (usp. Mk 3,4). Kada je Isus subotom liječio bolesne, on nije dokidao svetost vremena, nego je podsjećao farizeje na istinski cilj svetkovanja dana Gospodnjega (usp. Lk 14,3).

Stav farizeja prema grijehu i grešniku. Farizeji su izbjegavali druženje s javnim grešnicima iz uvjerenja da je grešnost prenosiva, zarazna i da grijeh ima i društvenu dimenziju i zato je poguban za čovjekov život.

Grijeh, doista, može u tolikoj mjeri ovladati čovjekom da ga pretvori u oruđe destruktivnog djelovanja. Grijeh u različitim oblicima (zla misao, zli osjećaji, zle navike) ranjava čovjekovu narav, a grijehom ranjena čovjekova narav zahvaća druge tako što nanosi rane bližnjima. U tom smislu farizeji su imali pravo kada su izbjegavali grešnike i kada su se čuvali da ih ne pogodi razorna moć grijeha.

(Ne)mogućnost obraćenja

Farizeji su se potpuno odvajali od tvrdokornih grešnika i zato što su smatrali da je nemoguće njihovo obraćenje. I doista, otvrdnuće u grijehu uništava u čovjekovoj savjesti osjećaj krivice i potrebu za obraćenjem. Štoviše, događa se da zlotvori ne samo griješe, nego se ponose svojim zlodjelima (usp. Ps 58,3-5; Rim 1,32). U Novom zavjetu često se spominju carinici i bludnice kao grešnici od kojih su se farizeji

radikalno distancirali, a Isusu su prigovarali da se druži s takvima.

Služba carinika bila je doista grešna zato što je legalizirano izrabljivala stanovništvo, iznuđujući daleko veći porez od iznosa koji su carinici zakupom trebali platiti državnim vlastima. Ovu zaradu utemeljenu na izrabljivanju carinici nisu smatrali nepravednom niti grešnom, nego normalnim obavljanjem unosne službe. Slično, javne grešnice (bludnice) odavanje bludu nisu smatrale grijehom niti nemoralnim činom nego normalnim, legitimnim načinom zarade.

Budući da je za valjano obraćenje grešnika bilo potrebno pokajanje za sve počinjene grijeha, farizeji su smatrali da se okorjeli grešnik, primjerice carinik, ne može valjano obratiti, jer ne zna točan broj počinjenih grijeha, tj. ne zna koliki je broj ljudi ošteti niti koliko puta je to učinio. Naime, carinikovo nanošenje nepravde bilo je sastavni dio njegova svakodnevnog rada.

Nadalje, budući da je za valjano obraćenje bilo potrebno nadoknaditi nanesenju štetu, odnosno vratiti prijevarom stečeno i to višestruko – za teže oblike prijekare, bilo je potrebno vratiti peterostruko, a za lakše oblike prijekare četverostruko (usp. Izl 21,37) – farizeji su stoga bili uvjereni da se okorjeli grešnici, poput carinika, ne mogu obratiti ni s ekonomskog gledišta, odnosno da oni nisu u stanju vratiti četverostruko, odnosno peterostruko za sve slučajeve materijalnih

šteta i nepravdi koje su počinili tijekom obavljanja svoje službe. I zato su farizeji odbacivali ove kategorije grešnika kao zauvijek izgubljene i na propast osuđene ljude.

Isusov spasenjski poziv na obraćenje

Isus je također bio svjestan pogubne snage grijeha i znao je da zlo može potpuno ovladati čovjekom i učiniti ga svojim robom. I upravo zato je Isus pristupao grešnicima u želji da ih oslobodi od okova grijeha i da im daruje slobodu djece Božje. Isus je dodirivao srca grešnika i budio je u njima želju da se oslobode od tame grijeha. Njegovi susreti s grešnicima nisu završavali tako da je grešnikov grijeh zahvaćao Isusa, nego je Isusova iscjeliteljska moć zahvaćala grešnika. Također, njegovi susreti s grešnikom završavali su Isusovim pozivom prijestupnika da ne griješi više (usp. Iv 8,11). U susretu s jerihonskim nadcarinikom Zakejom Isus je pokazao da i s ekonomskog gledišta nije nemoguće obraćenje carinika, jer Zakej je obećao Isusu da će ne samo polovicu svoga imanja dati siromasima, nego da će još k tomu vratiti četverostruko svakomu koga je prevario (Lk 19,8). Za razliku od farizeja koji su zauvijek otpisivali grešnike i nisu im htjeli dati dodatnu šansu da pokušaju biti bolji, Isus je došao upravo da pridigne posrnule i da im dadne još jednu životnu priliku (usp.

Lk 5,18-19; 5,31). Isusovo poslanje je bilo i ostalo izraz Božje ljubavi prema čovjeku čiji život je ugrožen zlom i grijehom (Iv 3,16-17). Točno je da svaki grijeh udaljava čovjeka od Boga. Međutim, Isus je pokazao da Bog nikada ne odbacuje grešnika, nego ga neprestano poziva na obraćenje i nudi mu mogućnost spasenja sve do posljednjeg trenutka života (Lk 23,43). Farizejski stav potpunog odbacivanja grešnika nije bio ispravan zato što to nije Božji stav. Naime, Bog je već u Starome zavjetu, po proroku Ezekielu, rekao da ne želi smrt grešnika, nego da se grešnik obrati i da živi (usp. Ez 33,11). Farizeji, međutim, nisu imali pred očima ni riječi proroka Ezekielova niti su htjeli u Isusovu milosrdnom stavu prepoznati očitovanje Božjeg milosrđa prema grešnicima i posrnulima. Današnji kršćani, slijedeći Isusov primjer, osuđuju grijeh, ali ne odbacuju grešnike nego mole za njihovo obraćenje i tako ih – snagom molitve – pozivaju da se vrate u zajedništvo s Bogom koji je izvor i punina života.

Prvo čitanje: Dn 12, 1-3

U ono vrijeme tvoj će se narod spasiti.

Čitanje Knjige proroka Danijela

U ono će vrijeme ustati
Mihael, knez veliki,
koji štiti sinove tvog naroda.
Bit će to vrijeme tjeskobe
kakve ne bijaše
otkako je ljudi pa do toga vremena.
U ono vrijeme tvoj će se narod spasiti -
svi koji se nađu zapisani u Knjizi.
Tada će se probuditi mnogi
koji snivaju u prahu zemljinu:
jedni za vječni život,
drugi za sramotu, za vječnu gadost.
Umnici će blistati
kao sjajni nebeski svod,
i koji su mnoge učili pravednosti,
kao zvijezde navijeke, u svu vječnost.“

Riječ Gospodnja

U odlomku iz Knjige Danielove govori se o Mihaelu, „velikom knezu koji štiti sinove naroda“. To je „jedan od prvih knezova“ koji pomaže izraelskomu narodu u boju. Riječ je o Gospodnjem anđelu koji se u Knjizi Zaharijinoj suprotstavlja Sotoni. On je anđeo zaštitnik Božjega naroda, poput onoga o kojem Bog kaže u Knjizi Izlaska: „Šaljem, evo, svog anđela pred tobom da te čuva na putu i dovede te u mjesto koje sam priredio.“ Vrijeme što ga Daniel navješćuje vrijeme je velike tjeskobe i Mihael je poslan kao vođa i zaštitnik u takvu vremenu. Ipak, to je i vrijeme spasenja, izbavljenja, a spasit će se „svi koji se nađu zapisani u Knjizi“. To je Knjiga predodređenih ili Knjiga života. I ona se spominje u kontekstu Izlaska, gdje Bog kaže da je iz nje izbrisan onaj koji je protiv njega sagriješio, a spominje se i u Psalmima i kod proroka Izaije, koji kaže: „Koji ostanu na Sionu i prežive u Jeruzalemu, zvat će se sveti i bit će upisani da u Jeruzalemu žive.“ Biti upisan u tu Knjigu značilo je biti pod izravnom Božjom zaštitom. Slijedi jedna od značajnijih naznaka starozavjetne vjere u uskrsnuće tijela. On kaže da će se „probuditi mnogi koji snivaju u prahu zemljinu“, no ne će to biti samo uskrsnuće, nego i sud, jer jedni će se probuditi „za život vječni“, drugi „za sramotu, za vječnu gadost“. U okolnostima progona i borba za pravo na vlastitu kulturu i vjeru, koje su bile u punom jeku za Antioha IV. Epifana i Makabejaca, taj tekst upozorava Židove da moraju biti na pravoj, Božjoj strani, žele li da njihova imena budu zapisana u Knjizi, te uskrsnu za vječni život. Dalje se kaže: „Umnici će blistati kao sjajni nebeski svod, i koji su mnoge učili pravednosti, kao zvijezde navijeke, u svu vječnost.“ Ti umnici su „učitelji pravde“, a njihova slava nije samo ona koja se prenosi s koljena na koljeno, nego slava koju im osobno Bog daje u uskrsnuću tijela.

Otpjevni psalam: Ps 16, 5.8-11

Ljubim te, Gospodine, kreposti moja!

Gospodin mi je baština i čaša:

ti u ruci držiš moju sudbinu.

Gospodin mi je svagda pred očima

jer mi je zdesna da ne posrnem.

Stog mi se raduje srce i kliče duša,

pa i tijelo mi spokojno počiva.

Jer mi nećeš ostavit dušu u podzemlju

ni dati da pravednik tvoj truleži ugleda.

Pokazat ćeš mi stazu života,

puninu radosti lica svoga,

sebi zdesna blaženstvo vječno.

Psalam 16 jedan je od najizražajnijih starozavjetnih tekstova s obzirom na vjeru u vječni život. To je zbog redaka 9 i 10 u kojima se jasno kaže „Jer mi nećeš ostaviti dušu u podzemlju ni dati da pravednik tvoj truleži ugleda. Pokazat ćeš mi stazu života, puninu radosti lica svoga, sebi zdesna blaženstvo vječno.“ U biblijskom načinu izražavanja gledati Božje lice označuje boravak u Hramu i prisustvovanje hramskim obredima. Ta misao prisutna je i u našem Psalmu na jedan puniji način. Naime, budući da u Hram ne može ući onaj tko je obredno nečist, a jedna od nečistoća jest kontakt s mrtvim tijelom (truleži), to znači da je pravednik kojemu Bog poslije smrti pokazuje svoje lice na neki način očišćen od te nečistoće. Drugim riječima, on živi u Bogu zaštićen od svih neprijatelja, a najveći od njih je sama smrt.

Drugo čitanje: Heb 10, 11-14.18

Jednim prinosom zauvijek usavrši posvećene.

Čitanje Poslanice Hebrejima

Svaki je svećenik dan za danom u bogoslužju te učestalo prinosi iste žrtve, koje nikako ne mogu odnijeti grijehâ.

A Krist, pošto je prinio jednu jedincatu žrtvu za grijeh, zauvijek sjede zdesna Bogu čekajući otad dok se neprijatelji ne podlože za podnožje nogama njegovim.

Jednim uistinu prinosom zasvagda usavrši posvećene.

A gdje su grijesi oprošteni, nema više prinosa za njih.

Riječ Gospodnja

Pisac Poslanice Hebrejima iznosi razmišljanje o nedostatnosti i prolaznosti nekadašnjega hramskoga svećeništva te o savršenosti onoga Kristova. Dok su stari svećenici prinosili neprestano i svakodnevno žrtve u Hramu, njihovo je djelovanje bilo bezvrijedno, jer one nikako nisu mogle odnijeti grijeha. Isus, pak, ne samo da je prinio jednu jedinu žrtvu, sebe samoga, nego i „zauvijek sjede zdesna Bogu čekajući otad dok se neprijatelji ne podlože za podnožje nogama njegovim“. Pritom su navedene ponešto prilagođene riječi Psalma 110. To je mesijanski psalam koji prikazuje Mesiju kao kralja, svećenika i pobjednika. Mesija je svećenik „po redu Melkisedekovu“, kojemu je Gospodin „uvijek zdesna“, to jest uvijek na njegovoj strani. Svojim jedinim prinosom ovaj, od Boga pozvani Veliki svećenik, „zasvagda usavrši posvećene“. Usavršio ih je tako što im je istinskim prinosom na križu i istodobno na oltaru nebeskoga Svetišta postigao oprostjenje grijeha, kao svećenik i žrtva. Budući da su im grijesi oprošteni zauvijek, više nije potreban nikakav novi prinos. Tako Poslanica Hebrejima dolazi do konačnoga odgovora onim kršćanima židovskog podrijetla koji su žalili za veličanstvenim hramskim obredima. Oni su i kroz prošlost bili nedostatni i nemoćni u vidu spasenja, a Kristovom velikosvećeničkom žrtvom sebe samoga postali su i sasvim nepotrebni. Bogoslužje što ga je izvršio Krist i u koje je uključio sve svoje vjerne mnogo je uzvišenije i svečanije jer se odvija u onom pravom nebeskom Hramu, pred licem Božjim.

Evandjelje: Mk 13, 24-32

Sabrat će svoje izabranike s četiri vjetra

Čitanje svetog Evandjelja po Marku

U ono vrijeme:

Reče Isus svojim učenicima:

- U one dane, nakon velike nevolje, sunce će pomrčati i mjesec neće više svijetliti, a zvijezde će s neba padati i sile će se nebeske poljuljati.

Tada će ugledati Sina Čovječjega gdje dolazi na oblacima s velikom moći i slavom. I razaslat će anđele i sabrati svoje izabranike s četiri vjetra, kraja zemlje do na kraj neba.

- A od smokve se naučite prisposodbi! Kad joj grana već omekša i lišće potjera, znate: ljeto je blizu. Tako i vi kad vidite da se to zbiva, znajte: blizu je, na vratima!

Zaista, kažem vam, ne, neće uminuti naraštaj ovaj dok se sve to ne zbude. Nebo će i zemlja uminuti, ali riječi moje ne, neće uminuti. A o onom danu i času nitko ne zna, pa ni anđeli na nebu, ni Sin, nego samo Otac.

Riječ Gospodnja

Evandeoski odlomak donosi samo mali odlomak Isusove eshatološke besjede iz Markova evandjelja, koja završava pozivom učenicima da bdiju. Nakon što je opisao početak nevolja i navijestio propast Jeruzalema, evandelist progovara o dolasku Sina Čovječjega. Slike koje donosi podsjećaju na starozavjetne opise Dana Gospodnjega: sunce potamnjuje, mjesec gubi svjetlost, zvijezde padaju, a gotovo ista slika prisutna je i u Otkrivenju. U takvu ozračju dolazi „Sin Čovječji“. Prije je taj naslov Isus uzimao kad je htio naglasiti svoju slabost i poniznost, u svoja tri navještaja muke, smrti i uskrsnuća. Sada je prizor sasvim drugačiji. To više nije ponizni i poniženi Sin Čovječji, nego onaj koji dolazi „na oblacima s velikom slavom“. Izričaj podsjeća na Sina Čovječjega iz Knjige Danielove koji dolazi na oblaku. To je Mesija koji dolazi kao pobjednik i vodi svoj narod svetaca, „svoje izabranike s četiri vjetra, s kraja zemlje do na kraj neba“. Evandelist tako dočarava sud kojim je obuhvaćen sav svemir i navješćuje spas onih koji su Božji, koji dolaze sa svih krajeva svijeta, a ne više samo iz židovskoga naroda. On ovdje još ne govori o svršetku svijeta, nego o otajstvenoj borbi koja se događa kroz cijelo vrijeme postojanja Crkve. Dapače, dok se trenutak kraja svijeta ne može proniknuti, ovi su događaji predvidivi. Prisposodba o smokvi služi kako bi se to naglasilo. Kao što se po smokvinu izgledu može zaključiti kad dolazi ljeto, tako kršćani kad vide nevolje o kojima je evandelist govorio mogu znati da je došlo vrijeme proslave Sina Čovječjega s njegovima. To će se dogoditi još za prvoga kršćanskoga naraštaja. Drugi pak Kristov dolazak, koji će označiti i Dan suda i svršetak svijeta, ostaje zavijen velom tajne: „O onom danu i času nitko ne zna, pa ni anđeli na nebu, ni Sin, nego samo Otac.“

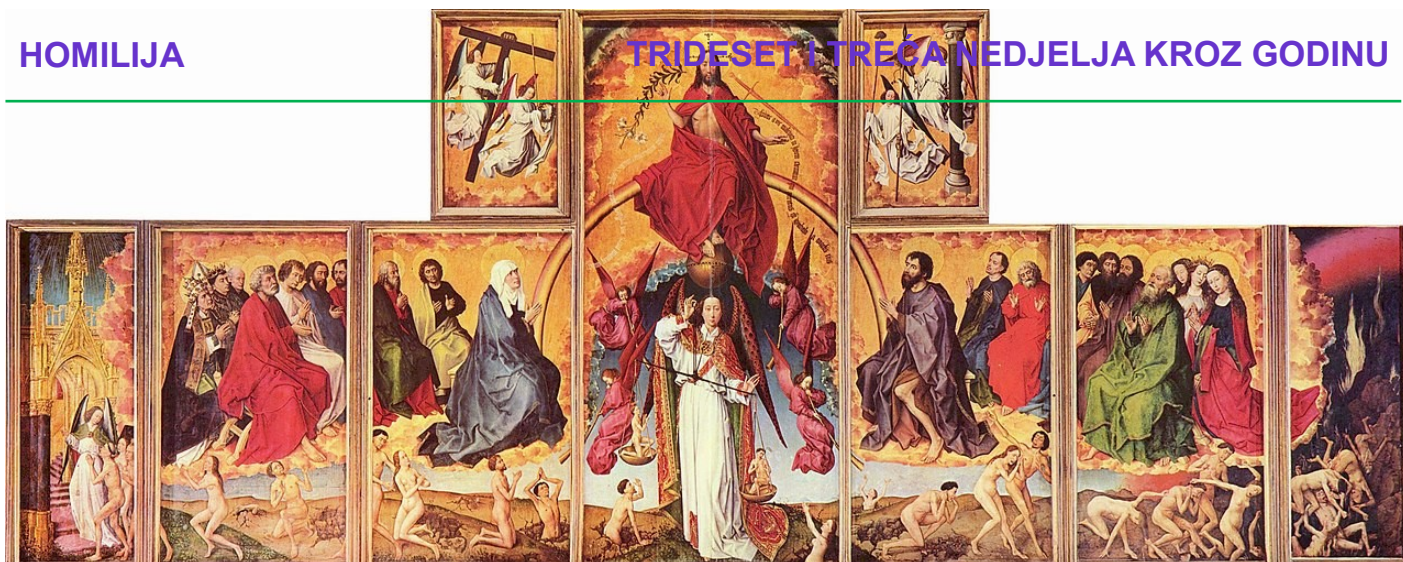
Komentari čitanja Darko Tepert, <https://www.glas-koncila.hr>

Neće biti...

Na kraju smo liturgijske godine te se usporedno s tim i duh čitanja zaoštava. Riječ je o posljednjim vremenima koja imaju nastupiti unutar našeg naraštaja, a kojima nitko ne zna ni dana ni časa. U kontekstu današnjeg evanđelja pitam se zaobilazi li Isus istinu u ovom evanđelju. U rečenicama današnjeg evanđelja Isus opisuje svršetak svijeta koristeći se apokaliptičnim scenama, a sve se to odnosi na one za koje kaže: „tada će ugledati“. Tko su oni? Nekoliko redaka nakon obraća se upozoravajućim tonom onima koji ga slušaju: „tako i vi, kad vidite“. Je li Isus još jedan u nizu manipulatora koji se služe leksičkim formulacijama da obmane javnost ili nam želi posvijestiti da smo prah i da fokus svoga interesa stavimo na posljednje stvari (grč. eshatos – posljednji)? On preko dramaturgizirajućeg sadržaja želi čovjeka informirati o njegovu usudu.

Ljudi su danas zasušnjeni ideologijama koje često počivaju na krivim interpretacijama, a jedna od njih je uvjerenje

da će Krist u skoro vrijeme opet doći i da je ovo naše vrijeme posljednje, no Isus kaže: „A o onom danu i času nitko ne zna, pa ni anđeli na nebu, ni Sin, nego samo Otac“! Očito postoje pojedinci koji imaju bolju spoznaju i objavu od samoga Krista... Evanđelist nam u ovom dijelu evanđelja donosi Isusov govor o posljednjim stvarima. Eshatologija se, kao govor o posljednjem sudu, smrti, životu poslije smrti, uminuću staroga i stvaranju novoga svijeta te uskrsnuću, nalazi u žarištu novozavjetne teologije jer duboko dotiče svakog čovjeka, a sve to potiče čovjeka da postavi pitanje: „Čemu se mogu nadati?“. Činjenica je da se knjiga Otkrivenja nalazi u sferi eshatologije te joj se kroz povijest teologije nije posvećivalo baš puno vremena, a u njoj eshatologija itekako ima odjeka. Veću je ulogu odigrala u kontekstu umjetničkih djela nego u životu Crkve (npr. Krist Pantokrator, Posljednji sud...), a o njezinoj se kanoničnosti raspravljalo u 6. i 7. stoljeću. No to nas toliko ne zanima koliko sama eshatološka poruka Isus(a) Krist(a). Kroz prizmu osobe Isusa Krista posljednja vremena možemo shvatiti kao iskustvo proživljeno u sadašnjem vremenu.

Rogier van der Weyden, *Poliptih Posljednjeg suda*, <https://it.m.wikipedia.org>

Posljednja vremena nisu ona koja će doći za pet, deset, petnaest godina. Ona nisu spektakl filmskih proporcija koji se nestrpljivo iščekuje. Pojavkom Isusa Krista ona su počela u našoj zbilji i traju. U njemu su se ostvarila sva naša očekivanja. U njemu je Bog postao čovjekom (koliko god nam to bilo teško pojmiti). U njemu Bog pruža svoju „ruku“ čovjeku želeći ići s njim kroz život, a čovjek to odbija ili pak prihvaća. Čovjeku nije ugodno s likom koji je ušao u njegovu kožu i poznaje sve njegove slabosti, no mora shvatiti da su posljednja vremena realizirana u osobi Isusa Krista, osovini svjetske povijesti. Od čina Utjelovljenja posljednja vremena se ostvaruju u vremenu i prostoru naše ljudske povijesti. Zajedništvo s Kristom je ostvarivo na zemlji i u svako vrijeme. Kršćanin se ne pita kad će doći posljednja vremena jer je svjestan da on živi vrijeme koje je za njega posljednje. Život je u našim rukama i upravljamo njime vodeći se slobodnom voljom, no postoji li garancija da ćemo sutra živjeti? Tko sa stopostotnom sigurnošću može reći da je dugovik i da će doživjeti duboku starost? Naravno nitko! Posljednja vremena su ona koja svatko od nas živi za sebe. Posljednje vrijeme je vrijeme tvoga života. Neće doći drugo vrijeme. Neće biti druge prilike. Jedan je život dat čovjeku na raspolaganje i unutar njega se krije ljepota za kojom treba tragati živeći ovdje i sada, u slobodi...

fra Vinko Baćak , <https://www.fra3.net>

Imati povjerenja u Oca

Evandelist Marko koristi se proročkim jezikom kako bi opisao pad sustava koji ljude tlače.

Ti sustavi – sunce, mjesec i zvijezde – su sva nazovi-božanstva, sve ono što nije Bog a stavlja se na njegovo mjesto.

Sve će to uminuti istom kada ugleda Sina Čovječjega kako dolazi na oblacima, tj. njihova moć postaje ništavna, jer Sin se Čovječji pokazuje u svojoj pravoj božanskoj moći.

Stoga se zajednica okupljena u Isusovo ime ne boji, nego pobjeđuje strah povjerenjem u Oca. Jer, sve će ono – sunce, mjesec, zvijezde (sustavi moći koji tlače) – uminuti, ali Isusove riječi neće uminuti: u njima nam je sigurnost.

Ta sigurnost nije poljuljana neznanjem točnog vremena ovih događaja, jer sve je položeno u ruke Očeve.

Zajednica okupljena u ime Gospodina Isusa stoga korača naprijed, te pobjeđuje strahove koji je spopadaju ne uzvraćajući nasiljem na tlačenja različitih sustava moći, već izdržavajući snagom Duha Svetoga ona naviješta i živi Evandjelje, a sve u strpljivom povjerenju u Oca, u čijim rukama pronalazi milost i zaštitu.

Marko Čolić, <https://www.arhiva.unicath.hr>

Slavni dolazak Krista, nade Izraela

Iz Katekizma Katoličke crkve

U ovom nastavku nastavljamo s katekizmom Katoličke crkve o slavnom dolasku Krista, nade Izraela, koji je predmet ovogodišnjeg katekizma. U ovom nastavku upoznavat ćemo vas s posljednjom kušnjom Crkve, koja je predmet ovogodišnjeg katekizma. U ovom nastavku upoznavat ćemo vas s posljednjom kušnjom Crkve, koja je predmet ovogodišnjeg katekizma.

Nakon Uzašašća, Kristov dolazak u slavi je neminovan, premda „nije naše znati vremena i zgone koje je Otac podredio svojoj vlasti“ (Dj 1,7). Taj eshatonski događaj može se zbiti svakoga časa, premda je „zadržan“, i on i konačna kušnja koja će mu prethoditi.

Dolazak slavnog Mesije ovisi u svakom času povijesti o tom da bude priznat od „cijelog Izraela“ (Rim 11,26; Mt 23,39), kojega je „jedan dio otvrdnuo“ (Rim 11,25) nevjerom prema Isusu. Sveti Petar rekao je to jeruzalemskim Židovima nakon Pedesetnice: „Pokajte se dakle i obratite da se izbrišu grijesi vaši pa od Gospodina dođu vremena rashlade te on pošalje vama unaprijed namijenjenog Pomazanika, Isusa. Njega treba da nebo pridržuje do vremena uspostave svega što obeća Bog na usta svetih proroka svojih odvijeka.“ (Dj 3,19-21). A sveti mu Pavao odgovara: „Ako je njihovo odbačenje izmirenje svijeta, što li će biti njihovo prihvaćanje ako ne oživljenje od mrtvih? (Rim 11,15). Ulazak „punog broja“ Židovâ (Rim 11,12) u mesijansko spasenje, nakon „punine poganâ“, [589] dat će narodu Božjemu da „ostvari puninu Kristovu“ (Ef 4,13) u kojoj će „Bog biti sve u svemu“ (1 Kor 15,28).

Posljednja kušnja Crkve

Prije dolaska Kristova Crkva mora proći kroz posljednju kušnju koja će uzdrmati vjeru mnogih vjernika. Progonstvo što prati njezino putovanje na zemlji otkrit će „otajstvo bezakonja“ pod oblikom religijske obmane koja će ljudima nuditi prividno rješenje njihovih problema po cijenu otpada od istine. Vrhovna religijska obmana jest obmana Antikristova, to jest obmana jednoga pseudo-mesijanizma u kojemu čovjek slavi sam sebe mjesto Boga i njegova Mesije koji je došao u tijelu.

Ta Antikristova obmana već se očitava u svijetu svaki put kad se hoće u povijesti ispuniti mesijansku nadu koja se može dovršiti samo onkraj povijesti kroz eshatonski sud: Crkva je, i pod njegovim ublaženim oblikom, odbacila krivotvorenje budućeg Kraljevstva Božjega pod imenom milenarizma, osobito pod političkim oblikom jednoga sekulariziranog mesijanizma, „u svojoj bîti izopačenoga“.

Crkva će ući u slavu Kraljevstva samo kroz taj posljednji Vazam, u kojemu će ona svoga Gospodina slijediti u njegovoj smrti i njegovu Uskrsnuću. Kraljevstvo Božje neće se dakle ostvariti nekim povijesnim triumfom Crkve po nekom uzlaznom napretku, nego pobjedom Božjom nad posljednjom navalom zla, pobjedom koja će učiniti da Zaručnica Kristova siđe s Neba. Triumf Božji nad pobunom zla poprimat će oblik Posljednjega Sudanaka posljednjeg kozmičkog potresa ovoga svijeta koji prolazi.

Stefan-Lochner, *Posljednji-sud*-detalj, <https://www.vjeraidjela.com/>

„Ovaj naraštaj“ i Isusovo neznanje o „onom danu“

Za evanđelje imamo dio Isusova govora o svršetku svijeta u koji su sinoptici (Matej, Marko, Luka - Ivan ne donosi taj govor) utkali proročanstvo povijesnog Isusa o propasti Jeruzalema i najavu ponovnog dolaska Sina čovječjeg o svršetku ljudske povijesti. Sam Marko u 13, 14 (gdje počinje dio govora o „grozi pustoši“ koja stoluje gdje joj nije mjesto) upozorava: „Tko čita, neka razumije!“ Kako povijesni Isus nije ništa zapisivao, ovim upozorenjem Marko pokazuje tragove upotrebljavanja izvora za ovaj govor te prerade za svoju povijesnu zajednicu. Ovaj govor pokazuje tragove dorade među jeruzalemskim kršćanima iz vremena židovskog ustanka protiv Rimljana god. 66. do 70. poslije Krista. Isusovo proročanstvo o propasti svetog grada kršćanski su propovjednici povezali s najavom svršetka svijeta i općeg suda. Činilo im se da rušenje hrama kao središta jedine vjere u Boga jednoga (pogani su

vjerovali u mnoštvo idola) predstavlja uvod u skori smak svijeta. S takvim iščekivanjem susreo se i Marko u zajednici krštenih pogana u Rimu kojoj je namijenio svoje evanđelje. Zato je u prenošenju ovog govora posebno istaknuo nepredvidivost Sinova dolaska. U njegovo doba bilo je lažnih proroka sklonih panici koji su proricali skorou propast svijeta smatrajući kako se zlo među ljudima toliko namnožilo da Bog više ne smije čekati.

U dijelu govora što ga imamo za današnje evanđelje najavljeni su kozmički znakovi koji će pratiti dolazak Sina čovječjeg, on će „sabrati svoje izabrane s četiri vjetra“. Ti znakovi ne moraju se uzimati doslovno jer su navedeni u okviru takozvane „apokaliptičke“ književne vrste, a cilj im je pokazati kako i priroda sudjeluje u konačnom ostvarenju Božjeg plana spasenja za ljude. U drugom dijelu današnjeg evanđelja Isus potiče na budno iščekivanje spasonosnog svršetka, ali i upozorava da o „onom danu i času nitko ne zna, pa ni anđeli na nebu, ni Sin, nego

samo Otac“ (r. 32). Značajna je u današnjem evanđelju i izreka „da neće uminuti naraštaj ovaj dok se sve to ne zbude“ (r. 30). To podsjeća na Isusovu najavu apostolima pred slanje na galilejsko propovijedanje. Upozoravajući ih na osporavanje koje ih čeka, Isus traži spremnost na žrtvu i govori: „Neki od ovdje nazočnih neće okusiti smrti dok ne vide da je kraljevstvo Božje došlo u sili“ (Mk 9, 1). Ova izreka pokazuje Isusovo uvjerenje da kraljevstvo Božje nastupa i po njegovoj smrti, ne samo po čudesnom djelovanju i propovijedanju. Najavu „naraštaju ovom“ da će dočekati nastup kraljevstva Božjega (usp. također sličnu izreku u toku posljednje večere da neće do tada piti roda trsova dok ne nastupi kraljevstvo Božje - Lk 22, 8; Mk 14, 25 i Mt 26, 29) pisci izvora kojim se poslužio Marko prenijeli su i u govor o svršetku svijeta. Tako se prilikom čitanja u bogoslužju Crkve svaki sudionik liturgije može osjećati pripadnikom „naraštaja ovog“: za vrijeme svake generacije moguć je drugi dolazak Isusov s nastupom eshatonske faze kraljevstva Božjeg.

U današnjem evanđelju Isus ponizno ističe da ne zna dan i sat povratka Sina Čovječjeg koji će doći da sabire Božje izabranike iz svih naroda. Onog časa Bog to još nije bio uplanirao pa Isus nije mogao ni znati kao čovjek. Time evanđelist još jednom upozorava sve koji bi pokušavali izračunati dan svršetka svijeta. Ovo je i upozorenje protiv paničnog podlijeganja nemoći pred fenomenom zla u svijetu. Isusa koji će doći o koncu ljudske povijesti ne

čekamo skršenih srdaca i skrštenih ruku nego vjerničkim djelovanjem u svijetu.

Tako nas u današnjoj misi Isus zove na obnovu vjere u svršetak svijeta koji će biti preobrazba u konačno stanje, ali i na mirno djelovanje u ovom i ovakvom svijetu.

Sabrat će svoje izabranike s četiri vjetra

„Ona nevolja“ koja se spominje na početku današnjeg odlomka je „groza pustoši“ spomenuta u Mk 13, 14. Židovi iz vremena nastanka Danielove knjige pod tim šifriranim izrazom razumjeli su nasilno postavljanje kipa poganskog božanstva u jeruzalemski hram. Pred ponovni pad Jeruzalema i razorenje samog hrama god. 70. iza Krista kršćanski propovjednici su oživjeli Danielov izraz „groza pustoši“ te se pitali, nije li propast hrama početak sudnjeg dana? Preporučali su ipak kršćanima da bježe iz Jeruzalema, jer Isusov pokret može i treba preživjeti propast židovske države: „I kad vidite da grozota pustoši stoluje gdje joj nije mjesto - tko čita, neka razumije - koji se tada zateknu u Judeji, neka bježe u gore!“ (r. 14).

Na liniji bolnog razdvajanja od židovstva (sam Isus je Židov i bez oslona na svete knjige Židova Isusov pokret nema korijena), Marko ovdje navodi prema Joelu 2,10.31 i 3,15 apokaliptičke znakove koji prethode paruziji ili povratku Krista o sudnjem danu. To su: pomračenje sunca, prestanak mjesečeva sjaja, padanje zvijezda, „ljuljanje“ nebeskih sila. Petar u govoru na

Duhove pred jeruzalemskim hodočasnicima navodi ove znakove kao ispunjenje nad Dvanaestoricom prilikom silaska Duha u obliku ognjenih jezika. Pomračenje sunca i padanje zvijezda uopće se nije dogodilo. To znači da ovo treba uzeti kao sliku kojom sveti pisci hoće reći da priroda sudjeluje u objavljivanju Boga i očitovanju Božjeg plana spasenja.

Izraz „Sin Čovječji koji dolazi na oblacima nebeskim“ uzet je iz Dan 7,13 gdje je progonjenim Izraelcima najavljen dolazak anđeoskog branitelja u ljudskom tijelu. Sam Isus se nazivao Sinom Čovječjim, jer je pojam „Mesije“ bio vrlo izpolitiziran. Isus se osjeća opunomoćenim sucem kojega će o koncu vremena Bog poslati da sudi žive i mrtve. On će o svom drugom dolasku „sabrati svoje izabranike s četiri vjetra, s kraja zemlje do na kraj neba“ (r. 27). Ovo je starozavjetni izraz kojim se izriče Božja briga za raspršeni narod Božji. Bog zna za svakog pojedinca i za cijelu zajednicu. On će sabrati svoje izabranike gdje god živjeli ili kosti ostavili. Na općem sudu imaju se pojaviti svi.

Isus zatim potiče na prepoznavanje znakova paruzije i na budnost po uzoru na smokvu. Ona u Palestini posljednja zazeleni, pred samo ljeto. Osala stabla znaju propupati prilikom kratkog razdoblja toplih dana, smokva čeka dok sigurno nastupi toplo razdoblje. Ovakva usporedba je upozorenje da kršćani ne nasjedaju lažnim prorocima koji pokušavaju izračunati skori nastup sudnjeg dana. „Neće uminuti naraštaj ovaj dok se sve ovo ne zbude!“ (r.

30). Izvorno je to bio naraštaj onih koji su dočekali nastup Božjeg kraljevstva po Isusovoj smrti i uskrsnuću te razorenje jeruzalemskog grada i hrama po Isusovu proročanstvu. Marko je ovdje namjerno tako formulirao najavu Isusova drugog dolaska i općeg suda da se svaka generacija kršćana osjeća izravno oslovljenom i pozvanom na vedro, svjedočkim djelovanjem ispunjeno čekanje dolaska Sina Čovječjeg.

Povijesni Isus priznaje Dvanaestorici da ne zna „o onom danu ni času“ (r. 32). Krivovjerci zvani arijanci navodili su ovu izreku kao dokaz da utjelovljeni Krist nije ravan Bogu i za rušenje dogme o Presvetom Trojstvu. Jedva bi se itko od evanđelista, ili pisaca izvora kojima su se evanđelisti poslužili, usudio ovakvu izreku staviti u kanonska evanđelja da je Isus zbilja nije kazao. Donosi je i Mt 24, 36. Isus se nije stidio priznati da nešto vjersko ne zna. Komentatori smatraju zato što Bog tada još nije bio odlučio dan i sat općeg uskrsnuća mrtvih i suđenja svim živim i mrtvim.

Na današnjoj misi mi smo „naraštaj ovaj“ koji obnavlja vjeru u spasonosni svršetak ljudske povijesti i ponovni dolazak Krista, ali se ne da uspaničiti lažnim proročanstvima nego vedro djeluje u ovom i ovakvom svijetu.

Mali vjeronaučni leksikon

Pokaznica

Pokaznica (ostenzorij, monstranca), u katoličkoj liturgiji, svečano ukrašena posuda u kojoj se izlaže posvećena hostija. Unutar ovalna obruča, zaštićena prozirnim staklom, nalazi se mjesečasta „kopča“ (lat. lunula), u koju se umeće hostija. Nastala je u XIV. st. u vezi s uvođenjem tijelovskih procesija. Pokaznice su često remek-djela zlatarske umjetnosti (gotika, barok).

Poklad vjere

Poklad vjere (latinski depositum fidei), u katoličanstvu, cjelovit sadržaj vjere koji je Krist preko apostola Svetim pismom i Predajom predao Crkvi, posebno crkvenom učiteljstvu, da ga čuva, tumači i naviješta.

Pokora

Pokora (lat. poenitentia), u mnogim religijama, svijest o nužnosti okajanja grijeha kako bi se ponovno uspostavio odnos s božanstvom. Zbog različita poimanja grijeha razlikuju se u religijama različita pokornička djela i postupci kojima se postiže svrha pokore. Već prema shvaćanju grijeha, pokornička djela obuhvaćaju post, bičevanje, puštanje krvi i dr., ali i molitvu i činjenje dobrih djela usmjerenih na popravljavanje ili nadoknadu grijehom nanesene uvrede ili štete. U moralnom smislu pokora je odbacivanje i izbjegavanje zla i grijeha, pa poticaj za pokoru dolazi iz grižnje savjesti, straha od mogućih loših posljedica i nastojanja da se izbjegne ili odvrti božanska srdžba te da ponovno zavlada pravi odnos između čovjeka, odnosno ljudske zajednice, i božanstva. – U svakodnevnom govoru pokora označuje različite oblike trpljenja i podnošenja nekoga teškoga stanja koje je snašlo čovjeka, ali i zadovoljštinu koja se nalaže u kršćanskome poimanju pokore.

Pokornički post

Pokornički post, post vezan uz pokajanje za grijeha i pokoru. Obdržava se u religijama etičkog tipa u kojima je razvijen osjećaj osobne odgovornosti i grijeha (židovstvo, kršćanstvo). Može biti zajednički (korizmeni post) i individualni.

Lijenost i bojažljivost

Lijenost i bojažljivost su dva najveća neprijatelja duhovnog života. A najopasnije su kad se kriju pod plaštem „razboritosti“.

Ta iluzija ne bi bila toliko pogubna kada sama razboritost ne bi bila jedna od najvažnijih vrlina duhovnog čovjeka. Uistinu, razboritost je ta koja nas mora naučiti razlikovati bojažljivost od razboritosti.

Razboritost nam govori što Bog od nas želi, a što ne želi. Govoreći nam to, ona nam ujedno pokazuje i koja je naša dužnost: odgovoriti nadahnuću milosti i opsluživati sve druge znake Božje volje.

Lijenost i bojažljivost stavljaju našu trenutnu udobnost ispred ljubavi prema Bogu. One se boje nesigurne budućnosti jer nemaju povjerenja u Boga.

Razboritost nas upozorava na uzaludne napore; ali za strašljivca su svi napori uzaludni. Razboritost nam pokazuje gdje su napori uzaludni, a gdje su oni obvezatni.

Lijenost bježi od svih rizika. Razboritost bježi od beskorisnih rizika, ali nas potiče da preuzmемо rizike koje od nas zahtijeva vjera i milost Božja. Kad je Isus rekao da se za kraljevstvo nebesko treba izboriti, mislio je da je to moguće samo pod cijenu određenih rizika.

Slijedimo li Krista, morat ćemo prije ili kasnije sve riskirati kako bismo dobili sve. Moramo se kockati na neviđeno i riskirati da izgubimo sve što vidimo, kušamo i osjećamo. Ali znamo da se isplati riskirati jer nema ništa nesigurnije od prolaznog svijeta. Jer prolazi vanjski oblik ovoga svijeta (1 Kor 7,31).

Bez hrabrosti ne možemo zadobiti istinsku jednostavnost. Bojažljivost nas drži u dvojbi – oklijevajući između svijeta i Boga. U ovoj dvojbi nema prave vjere – vjera ostaje samo mišljenje. Nikada nismo sigurni jer se nikada potpuno ne predajemo vodstvu nevidljivoga Boga. Ova dvojba je smrt nade. Teško se rastajemo od vidljivih sredstava za život koji će, to dobro znamo, jednoga dana nestati. Ova dvojba čini istinsku molitvu nemogućom; nikada se ne usuđuje nešto tražiti, ili ako već traži, tako je nesigurna hoće li je se čuti, tako da u svakom trenutku svoga traženja kradomice traži ljudsku razboritost kako bi stvorila privremeni odgovor (Usp. Jakov 1, 5-8).

Kakva korist od molitve ako za vrijeme moljenja imamo tako malo pouzdanja u Boga pa smo zauzeti smišljajući neku vrstu vlastitog odgovora na svoje molitve?

NAŠI POKOJNI

IVAN ČAKIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Bogdanovci, 10. studenoga 1991.

STEVO GRBIĆ,

PU istarska, Zračna Luka Pula, 10. studenoga 1991.

VICALJ MARJANOVIĆ,

PU istarska, Pula Zračna Luka, 10. studenoga 1991.

ZVONKO ŠAMUKIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Bogdanovci, 10. studenoga 1991.

JOSIP ŠARČEVIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Bogdanovci, 10. studenoga 1991.

MIROSLAV TIŠLJAR,

PU vukovarsko - srijemska, Marinci, 10. studenoga 1991.

MIROSLAV TIŠLJAR,

PU vukovarsko - srijemska, Marinci, 10. studenoga 1991.

JURE STILINOVIĆ

PU ličko - senjska, Gospić, 11. studenoga 1995.

ANTE DUMENČIĆ,

PU karlovačka, Saborsko, 12. studenoga 1991.

DARKO DUMENČIĆ,

PU karlovačka, Saborsko, 12. studenoga 1991.

IVICA DUMENČIĆ,

MUP, Saborsko 12. studenoga 1991.

DAVOR JUSUFOVIĆ,

PU virovitičko - podravska, Donje Pištane, 12. studenoga 1991.

MARIJAN LEVAK,

PU varaždinska, Borovo Naselje, 12. studenoga 1991.

MATE ŠPEHAR,

PU primorsko - goranska, Saborsko, 12. studenoga 1991.

ŽELJKO UGARKOVIĆ

PU bjelovarsko - bilogorska, Garešnica, 12. studenoga 1994.

DRAGOLJUB DROBAC,

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 13. studenoga 1991.

DRAGO JURČEVIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Nuštar, 14. studenoga 1991.

ANTUN SUBAŠIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Nuštar, 14. studenoga 1991.

STJEPAN ŽIVKOVIĆ

PU sisačko - moslavačka, Stubalj, 14. studenoga 1991.

DRAGUTIN LEHKEC

PU međimurska, Vukovar, 14. studenoga 1991.

PETAR PETKO

PU osječko - baranjska, Osijek, 14. studenoga 1994.

ROMAN JEŽ

PU zagrebačka, Jastrebarsko, 15. studenoga 1991.

VLADO ABRAMAC

PU vukovarsko - srijemska, Nijemci, 16. studenoga 1991.

DAMIR VITINA

PU bjelovarsko - bilogorska, Sirač, 16. studenoga 1991.

MARINKO SESAR

PU sisačko - moslavačka, Sisak, 16. studenoga 1995.

MILE DUKA

PU vukovarsko - srijemska, Nijemci, 17. studenoga 1991.

ĐURO POŽGAJ

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 17. studenoga 1991.

ZLATKO, BLAŽEVIĆ

PU istarska, Ovčara, Vukovar, 18. studenoga 1991.

VJEKOSLAV CEROVEČKI

PU varaždinska, Borovo Naselje, 18. studenoga 1991.

IVAN ĐURĐEK

PU varaždinska, Borovo Naselje, 18. studenoga 1991.

MIROSLAV TIŠLJAR,

PU vukovarsko - srijemska, Marinci, 10. studenoga 1991.

ANTE DUMENČIĆ,

PU karlovačka, Saborsko, 12. studenoga 1991.

DARKO DUMENČIĆ,

PU karlovačka, Saborsko, 12. studenoga 1991.

IVICA DUMENČIĆ,

MUP, Saborsko 12. studenoga 1991.

DAVOR JUSUFOVIĆ,

PU virovitičko - podravska, Donje Pištane, 12. studenoga 1991.

MARIJAN LEVAK,

PU varaždinska, Borovo Naselje, 12. studenoga 1991.

MATE ŠPEHAR,	PU primorsko - goranska, Saborsko, 12. studenoga 1991.
DRAGOLJUB DROBAC,	PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 13. studenoga 1991.
DRAGO JURČEVIĆ,	PU vukovarsko - srijemska, Nuštar, 14. studenoga 1991.
ANTUN SUBAŠIĆ	PU vukovarsko - srijemska, Nuštar, 14. studenoga 1991.
STJEPAN ŽIVKOVIĆ	PU sisačko - moslavačka, Stubalj, 14. studenoga 1991.
DRAGUTIN LEHKEC	PU međimurska, Vukovar, 14. studenoga 1991.
ROMAN JEŽ	PU zagrebačka, Jastrebarsko, 15. studenoga 1991.
VLADO ABRAMAC	PU vukovarsko - srijemska, Nijemci, 16. studenoga 1991.
DAMIR VITINA	PU bjelovarsko - bilogorska, Sirač, 16. studenoga 1991.
ŽELJKO DOMAZET	PU splitsko - dalmatinska, Kaštela, 16. studenoga 1992.
MILE DUKA	PU vukovarsko - srijemska, Nijemci, 17. studenoga 1991.
ĐURO POŽGAJ	PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 17. studenoga 1991.
ZLATKO, BLAŽEVIĆ	PU istarska, Ovčara, Vukovar, 18. studenoga 1991.
VJEKOSLAV CEROVEČKI	PU varaždinska, Borovo Naselje, 18. studenoga 1991.
IVAN ĐURĐEK	PU varaždinska, Borovo Naselje, 18. studenoga 1991.
BRANKO KRAJINOVIĆ	PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 18. studenoga 1991.
MARTIN MARIJANOVIĆ	PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 18. studenoga 1991.
DARKO PRELOŽNIK	PU brodsko - posavska, Slavonski Brod, 18. studenoga 1991.
TIHOMIR TRALJIĆ	PU istarska, Ovčara, Vukovar, 18. studenoga 1991.

STJEPAN VUSIĆ

PU varaždinska, Borovo Naselje, 18. studenoga 1991.

ŽELJO ROSANDIĆ

PU brodsko - posavska, Slavonski Brod, 18. studenoga 1993.

ZVONKO BAN

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 19. studenoga 1991.

MILORAD BEG

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 19. studenoga 1991.

MIROSLAV BLAŠKOVIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 19. studenoga 1991.

IVICA BOŠKOVIĆ

PU istarska, Marinci, 19. studenoga 1991.

NIKŠA BOŽANIĆ

PU splitsko - dalmatinska, Nijemci, 19. studenoga 1991.

JOSIP BRADARIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 19. studenoga 1991.

STANKO DUVNJAK

PU vukovarsko - srijemska, Ovčara, Vukovar, 19. studenoga 1991.

MILAN GREJZA

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 19. studenoga 1991.

TOMISLAV HEGEDUŠ

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 19. studenoga 1991.

BRANKO LUKENDA

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 19. studenoga 1991.

ANDRIJA MOKOŠ

PU primorsko - goranska, Vukovar, 19. studenoga 1991.

MIROSLAV PAP

PU vukovarsko - srijemska, Marinci, 19. studenoga 1991.

JOSIP REP

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 19. studenoga 1991.

ANTUN SOLOMUN

PU sisačko - moslavačka, nepoznato, 19. studenoga 1991.

DRAGUTIN ŠAVORIĆ

PU varaždinska, Vukovar, 19. studenoga 1991.

DOMINIK ŽERAVICA

PU istarska, Vukovar, 19. studenoga 1991.

DAMIR ŽIVKOVIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 19. studenoga 1991.

DUŠKO BOŠNJAK

PU osječko - baranjska, Osijek, 19. studenoga 1991.

IVAN HIŽMAN

PU međimurska, Vukovar, 19. studenoga 1991.

DRAGAN BENI

PU brodsko - posavska, Slavonski Brod , 19. studenoga 1993.

KREŠIMIR ARNOLD

PU vukovarsko - srijemska, Ovčara, Vukovar, 20. studenoga 1991.

MARKO BOSAK

PU varaždinska, Vukovar, Ovčara, 20. studenoga 1991.

TOMISLAV, BOSANAC

PU istarska, Pripadnik Civilne zaštite, Vukovar, 20. studenoga 1991.

IVAN CRNJAC

PU brodsko - posavska, Vukovar, 20. studenoga 1991.

MIJO DUMBOVIĆ

PU sisačko - moslavačka, Mošćenica, 20. studenoga 1991.

MILENKO GALIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Ovčara, Vukovar, 20. studenoga 1991.

IVICA HORVAT

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 20. studenoga 1991.

MILAN IVANKOVIĆ

PU osječko - baranjska, Antunovac, 20. studenoga 1991.

TOMO JAMBOR

PU varaždinska, Vukovar, Ovčara, 20. studenoga 1991.

IVICA JEZIDŽIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 20. studenoga 1991.

IVICA JURAŠINOVIĆ

PU sisačko - moslavačka, Mošćenica, 20. studenoga 1991.

JOSIP, KAPUSTIĆ

PU varaždinska, Vukovar, Ovčara, 20. studenoga 1991.

VJEKOSLAV KATIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 20. studenoga 1991.

BORISLAV KOSTOVIĆ

PU splitsko - dalmatinska, Vukovar, 20. studenoga 1991.

IVAN MIŠIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Ovčara, Vukovar, 20. studenoga 1991.

MARKO PRGOMET

PU osječko - baranjska, Ernestinovo, 20. studenoga 1991.

SALVADOR RIMAC

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 20. studenoga 1991.

DRAGO STARČEVIĆ

PU osječko - baranjska, Ernestinovo, 20. studenoga 1991.

SLAVKO ŠANTEK

PU varaždinska, Borovo Naselje, 20. studenoga 1991.

VLADO ZETOVIĆ

PU osječko - baranjska, Ernestinovo, 20. studenoga 1991.

LJUBOMIR JALŠOVEC

PU međimurska, Vukovar, 20. studenoga 1991.

ANTUN MUTVAR

PU međimurska, Vukovar, 20. studenoga 1991.

IVAN OREŠKI

PU međimurska, Vukovar, 20. studenoga 1991.

DRAŽEN ŠTEFULJ

PU međimurska, Vukovar, 20. studenoga 1991.

DARKO TIŠLJARIĆ

PU međimurska, Vukovar, 20. studenoga 1991.

MIROSLAV PUJIĆ

PU požeško - slavonska, Šeovci, 20. studenoga 1993.

DAMIR BEDNJANIĆ

PU varaždinska, Varaždin, 20. studenoga 1995.

JOKO LOVRIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Ovčara, Vukovar, 21. studenoga 1991.

NIKOLA ČULINA

PU zadarska, Slivnica Donja, 21. studenoga 1991.

LUKA PAVIČIĆ

PU ličko - senjska, Gospić, 21. studenoga 1993.

ALOJZ ŠKODA

PU koprivničko - križevačka, Pakrac, 22. studenoga 1991.

ANTO MARKIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Vođinci, 23. studenoga 1991.

BOŽIDAR JAMBREŠIĆ

PU koprivničko - križevačka, Trojstveni Markovac, 23. studenoga 1991.

POČIVALI U MIRU!

Možemo li kupiti Boga?

Evandjelje trideset i druge nedjelje kroz godinu izaziva na razmišljanje.

Isus tvrdi da je sirota udovica ubacila više od svijju.

Bogataši su se razbacivali novcem i bučno ga ubacivali u hramsku riznicu. Mislili su da su time zadužili Boga jer su dali mnogo.

I danas, kao i nekada, pokušavamo kupiti Boga. Ljudi kupuju svijeće, plaćaju mise, daju za crkvu, stavljaju svoj novac u milostinju.

Pitanje je, je li to katkada ipak ljudski pokušaj zataškavanja privida? Nije li nam lakše dati i više novca za neku vjersku inicijativu nego li darovati sebe, okrenuti se Bogu? Nije li nam možda katkada lakše platiti misu, nego li biti kod mise, sudjelovati kod mise, biti dio te misne žrtve? Nije li nam katkada lakše kupiti svijeću i zapaliti je nego li proklečati u molitvi desetak minuta? Ne pokušavamo li mi zavaravati sebe i druge?

Sirota je udovica ubacila više. Jer Bogu nije do količine novca, nije mu do materijalnog znaka: Bog vidi srce i dar se krije u srcu. Rekao je po psalmistu: „Žrtve i paljenice vaše mi se ne mile; srce raskajano, skrušeno...“ to je ono što se Bogu mili, što Bog vidi.

Možda još uvijek nismo shvatili poruku ove siromašne udovice. Ona je zadovoljila Božje neizmerno srce: dala je sebe. Pa ma kako čovjek bio slab i malen, pa ma kako bio siromašan i ograničen u Božjim očima, prema njegovim mjerilima, svatko može zadovoljiti, može darovati neizmerno puno, tj. samog sebe.

Dan je Gospodnji. Pozvani smo na misu, da se u njoj uključimo u Isusov dar Ocu, u njegovu žrtvu: ne samo usputnim slušanjem, nego vjerom i ljubavlju, molitvom i žrtvom što izvire iz srca i duše.